

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE LA CONSTITUTION ET DU
RENOUVEAU INSTITUTIONNEL

COMMISSIE VOOR GRONDWET EN
INSTITUTIONELE vernieuwing

Mardi

24-01-2023

Matin

Dinsdag

24-01-2023

Voormiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	Parti Socialiste
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement Réformateur
cd&v	Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
Vooruit	Vooruit
Les Engagés	Les Engagés
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 55 0000/000	Document parlementaire de la 55 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 55 0000/000	Parlementair stuk van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

- Questions jointes de 1
 - Sophie Rohonyi à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "Les freins à la magistrature pour les étudiants en droit bilingues" (55030779C) 1
- Sophie Rohonyi à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "Les freins à la magistrature pour les étudiants en droit bilingues" (55030781C) 1

Orateurs: **Sophie Rohonyi, David Clarinval**, vice-premier ministre et ministre des Classes moyennes, des Indépendants, des PME et de l'Agriculture, des Réformes institutionnelles et du Renouveau démocratique

- Questions jointes de 3
 - Barbara Pas à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "Les textes de loi sur la répartition des compétences, les règles de financement et les institutions" (55033149C) 3
- Barbara Pas à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "Les textes de loi sur la répartition des compétences, les règles de financement et les institutions" (55033150C) 4

Orateurs: **Barbara Pas**, présidente du groupe VB, **Annelies Verlinden**, ministre de l'Intérieur, des Réformes institutionnelles et du Renouveau démocratique

- Questions jointes de 6
 - Barbara Pas à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "L'état de la situation en ce qui concerne la consultation citoyenne en ligne" (55033151C) 6
- Barbara Pas à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "L'état de la situation en ce qui concerne la consultation citoyenne en ligne" (55033152C) 6
- Sander Loones à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "L'état d'avancement du traitement des résultats de la consultation citoyenne" (55033373C) 6
- Sander Loones à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "L'état d'avancement du traitement des résultats de la consultation citoyenne" (55033374C) 6

INHOUD

- Samengevoegde vragen van 1
 - Sophie Rohonyi aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "Tweetalige rechtenstudenten die geen toegang tot de magistratuur krijgen" (55030779C) 1

- Sophie Rohonyi aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "Tweetalige rechtenstudenten die geen toegang tot de magistratuur krijgen" (55030781C) 1

Sprekers: **Sophie Rohonyi, David Clarinval**, vice-eersteminister en minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing

- Samengevoegde vragen van 3
 - Barbara Pas aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De wetteksten inzake de bevoegdheidsverdeling, de financieringsregels en de instellingen" (55033149C) 3

- Barbara Pas aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De wetteksten inzake de bevoegdheidsverdeling, de financieringsregels en de instellingen" (55033150C) 3

Sprekers: **Barbara Pas**, voorzitter van de VB-fractie, **Annelies Verlinden**, minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische vernieuwing

- Samengevoegde vragen van 5
 - Barbara Pas aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot de online burgerbevraging" (55033151C) 5

- Barbara Pas aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot de online burgerbevraging" (55033152C) 6

- Sander Loones aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken van de verwerking van de resultaten van de burgerbevraging" (55033373C) 6

- Sander Loones aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken van de verwerking van de resultaten van de burgerbevraging" (55033374C) 6

Orateurs: **Barbara Pas**, présidente du groupe VB, **David Clarinval**, vice-premier ministre et ministre des Classes moyennes, des Indépendants, des PME et de l'Agriculture, des Réformes institutionnelles et du Renouveau démocratique

Sprekers: **Barbara Pas**, voorzitter van de VB-fractie, **David Clarinval**, vice-eersteminister en minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing

- Questions jointes de 8
 - Barbara Pas à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "L'état de la situation en ce qui concerne la révision de la Constitution" (55033153C) 8
 - Barbara Pas à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "L'état de la situation en ce qui concerne la révision de la Constitution" (55033154C) 8

Orateurs: **Barbara Pas**, présidente du groupe VB, **Annelies Verlinden**, ministre de l'Intérieur, des Réformes institutionnelles et du Renouveau démocratique

- Questions jointes de 9
 - Barbara Pas à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "L'état de la situation en ce qui concerne la politique fédérale asymétrique" (55033155C) 9
 - Barbara Pas à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "L'état de la situation en ce qui concerne la politique fédérale asymétrique" (55033156C) 9

Orateurs: **Barbara Pas**, présidente du groupe VB, **Annelies Verlinden**, ministre de l'Intérieur, des Réformes institutionnelles et du Renouveau démocratique

- Questions jointes de 11
 - Barbara Pas à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "L'état de la situation en ce qui concerne les groupes de travail thématiques" (55033157C) 11
 - Barbara Pas à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "L'état de la situation en ce qui concerne les groupes de travail thématiques" (55033158C) 12

Orateurs: **Barbara Pas**, présidente du groupe VB, **David Clarinval**, vice-premier ministre et ministre des Classes moyennes, des Indépendants, des PME et de l'Agriculture, des Réformes institutionnelles et du Renouveau démocratique

- Questions jointes de 13
 - Barbara Pas à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, 13

- Samengevoegde vragen van 7
 - Barbara Pas aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot de herziening van de Grondwet" (55033153C) 7
 - Barbara Pas aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot de herziening van de Grondwet" (55033154C) 7

Sprekers: **Barbara Pas**, voorzitter van de VB-fractie, **Annelies Verlinden**, minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische vernieuwing

- Samengevoegde vragen van 9
 - Barbara Pas aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot het asymmetrische federale beleid" (55033155C) 9
 - Barbara Pas aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot het asymmetrische federale beleid" (55033156C) 9

Sprekers: **Barbara Pas**, voorzitter van de VB-fractie, **Annelies Verlinden**, minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische vernieuwing

- Samengevoegde vragen van 11
 - Barbara Pas aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot de thematische werkgroepen" (55033157C) 11
 - Barbara Pas aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot de thematische werkgroepen" (55033158C) 11

Sprekers: **Barbara Pas**, voorzitter van de VB-fractie, **David Clarinval**, vice-eersteminister en minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing

- Samengevoegde vragen van 13
 - Barbara Pas aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, 13

Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "L'état de la situation en ce qui concerne la communautarisation des soins de santé" (55033159C)

- Barbara Pas à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "L'état de la situation en ce qui concerne la communautarisation des soins de santé" (55033160C)

- Barbara Pas à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "La représentation des entités fédérées dans les organes fédéraux d'administration et de gestion" (55033161C)

- Barbara Pas à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "La représentation des entités fédérées dans les organes fédéraux d'administration et de gestion" (55033162C)

Orateurs: **Barbara Pas**, présidente du groupe VB, **Annelies Verlinden**, ministre de l'Intérieur, des Réformes institutionnelles et du Renouveau démocratique

Questions jointes de
- Barbara Pas à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "L'adaptation de la législation linguistique en matière judiciaire" (55033357C)

- Barbara Pas à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "L'adaptation de la législation linguistique en matière judiciaire" (55033358C)

Orateurs: **Barbara Pas**, présidente du groupe VB, **David Clarinval**, vice-premier ministre et ministre des Classes moyennes, des Indépendants, des PME et de l'Agriculture, des Réformes institutionnelles et du Renouveau démocratique

Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot de communautarisering van de gezondheidszorg" (55033159C)

- Barbara Pas aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot de communautarisering van de gezondheidszorg" (55033160C)

- Barbara Pas aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De vertegenwoordiging van de deelstaten in de federale bestuurs- en beheersorganen" (55033161C)

- Barbara Pas aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De vertegenwoordiging van de deelstaten in de federale bestuurs- en beheersorganen" (55033162C)

Sprekers: **Barbara Pas**, voorzitter van de VB-fractie, **Annelies Verlinden**, minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische vernieuwing

Samengevoegde vragen van
- Barbara Pas aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De aanpassing van de taalwetgeving in gerechtszaken" (55033357C)

- Barbara Pas aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De aanpassing van de taalwetgeving in gerechtszaken" (55033358C)

Sprekers: **Barbara Pas**, voorzitter van de VB-fractie, **David Clarinval**, vice-eersteminister en minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing

COMMISSION DE LA CONSTITUTION ET DU RENOUVEAU INSTITUTIONNEL

du

MARDI 24 JANVIER 2023

Matin

COMMISSIE VOOR GRONDWET EN INSTITUTIONELE VERNIEUWING

van

DINSDAG 24 JANUARI 2023

Voormiddag

Le développement des questions commence à 14 h 27. La réunion est présidée par Mme Özlem Özen.
De behandeling van de vragen vangt aan om 14.27 uur. De vergadering wordt voorgezeten door mevrouw Özlem Özen.

Les textes figurant en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes déposés par les auteurs.

De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

01 Questions jointes de

- Sophie Rohonyi à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "Les freins à la magistrature pour les étudiants en droit bilingues" (55030779C)

- Sophie Rohonyi à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "Les freins à la magistrature pour les étudiants en droit bilingues" (55030781C)

01 Samengevoegde vragen van

- Sophie Rohonyi aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "Tweetalige rechtenstudenten die geen toegang tot de magistratuur krijgen" (55030779C)

- Sophie Rohonyi aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "Tweetalige rechtenstudenten die geen toegang tot de magistratuur krijgen" (55030781C)

01.01 Sophie Rohonyi (DéFI): Madame la ministre, en juin dernier, le quotidien *Le Soir* faisait état de la frustration de certains candidats à la magistrature concernant l'impossibilité pour un étudiant diplômé d'une université néerlandophone de présenter le concours de la magistrature en français, et ce, même si c'est sa langue maternelle.

C'est également le cas dans le sens inverse, pour les étudiants dont la langue maternelle est le néerlandais mais qui obtiennent un diplôme dans une université francophone.

La loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire prévoit en effet que la langue du diplôme détermine le rôle linguistique dans lequel les détenteurs de ce diplôme pourront poursuivre leur carrière.

Sauf que 87 ans plus tard, cette loi n'est plus du tout adaptée à la réalité estudiantine (où l'on étudie régulièrement dans une autre langue) ni à la réalité judiciaire (où l'on manque cruellement de magistrats, en particulier bilingues).

01.01 Sophie Rohonyi (DéFI): Een student die aan een Nederlandstalige universiteit afstudeert, mag niet deelnemen aan het Franse vergelijkende examen voor de magistratuur, ook al is het Frans zijn moedertaal. Hetzelfde geldt voor studenten met het Nederlands als moedertaal die hun diploma aan een Franstalige universiteit behalen. Volgens de wet betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken is de taal van het diploma inderdaad bepalend voor de taalrol waarin men zijn loopbaan mag voortzetten.

Die wet is echter helemaal niet meer op de realiteit van de opleiding en van de gerechtelijke

Ce verrou rend non seulement moins attrayant la mobilité étudiante entre la Flandre et la Wallonie, mais rend également plus difficile l'accès à la magistrature.

Plusieurs questions parlementaires avaient été adressées à votre homologue à la Justice en juin pour savoir comment ce problème pouvait être réglé. Le Ministre a alors estimé que cette question relevait d'une problématique communautaire pour laquelle il ne serait pas compétent mais bien vous.

D'où mes questions:

Cette problématique fait-elle l'objet d'une attention particulière dans vos travaux relatifs à l'institutionnel? Avez-vous entamé une réflexion avec les acteurs académiques et judiciaires concernés pour remédier à cette problématique?

Disposez-vous déjà de pistes de solutions? Ne pourrait-on pas, par exemple, proposer une alternative pour prouver ses connaissances linguistiques?

L'on me rapporte la situation d'une étudiante détentrice d'un Master en droit à la KUL en Anglais. Elle ne parle pas néerlandais. Sa langue maternelle est le français. Mais elle n'aura pas d'autre choix, si elle veut devenir magistrate, que de présenter le concours de la magistrature en néerlandais et de faire toute sa carrière en néerlandais puisque la KUL est une université néerlandophone. Le CSJ l'a confirmé. Que peut-elle faire dans ce cas? Quelle solution pouvez-vous lui apporter dans le court terme?

En tout état de cause, l'information sur l'emploi des langues semble faire défaut puisque la plupart des étudiants concernés n'ont connaissance de cette contrainte linguistique qu'à la fin de leurs études. Tant que cette situation persiste, ne faudrait-il pas informer adéquatement les futurs étudiants afin qu'il ne fasse pas un choix qui les préjudicie au final?

01.02 David Clarinval, ministre: Madame la présidente, madame Rohonyi, j'ai pris connaissance de la réponse de mon collègue, le ministre de la Justice, donnée le 8 juin dernier en commission de la Justice.

La loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire relève d'abord et en premier lieu de la compétence d'initiative du ministre de la Justice. Il lui revient aussi, avec le SPF Justice, le Collège des procureurs ou du siège, d'envisager les réformes en matière de justice.

L'emploi des langues par les autorités publiques et en leur sein, dans sa globalité, fait partie des travaux qui peuvent être menés sur les questions institutionnelles. La question de l'emploi des langues par les autorités publiques était une des 29 autres questions abordées sur la plate-forme en ligne dont nous recevrons le rapport à la mi-février 2023. Il me semble qu'un principe essentiel est qu'un magistrat ait une connaissance parfaite de la langue dans laquelle il exerce sa mission. Ce principe est repris à l'article 43, § 5 de la loi sur l'emploi des langues en matière judiciaire qui dit que "les procédures suivies respectivement en français et en néerlandais sont toujours portées

wereld afgestemd. Ze vormt een hinderpaal voor de studenten-mobiliteit tussen Vlaanderen en Wallonië en voor de toegang tot de magistratuur.

Wordt er in uw institutionele werkzaamheden bijzondere aandacht besteed aan dit onderwerp? Hebt u hierover met de betrokken academische en gerechtelijke stakeholders een denkoefening opgestart? Zou het bijvoorbeeld niet mogelijk zijn om een alternatief voor te stellen om het bewijs van de taalkennis te leveren?

Wat het gebruik der talen betreft, blijkt er een gebrek aan informatie te zijn, aangezien de meeste betrokken studenten pas op het einde van hun studies vernemen dat deze taalverplichtingen van toepassing zijn. Moeten de toekomstige studenten niet terdege geïnformeerd worden om achteraf teleurstellingen te voorkomen?

01.02 Minister David Clarinval: Wat de wet betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken betreft, beschikt de minister van Justitie over de initiatiefbevoegdheid. Het gebruik der talen door de overheid was één van de onderwerpen die tijdens de bevraging op het onlineplatform, waarvan we midden februari het verslag zullen krijgen, aan bod kwamen.

Een magistraat moet beschikken over een perfecte kennis van de taal waarin hij zijn opdracht uitoefent: dat principe is in de wet opgenomen. De rechtsplegingen in het Frans of in het Nederlands worden steeds gevoerd voor magistraten die door hun diploma bewijzen dat zij de examens van

devant des magistrats qui justifient par leur diplôme qu'ils ont subi les examens du doctorat en droit respectivement en français et en néerlandais." Il revient aux universités de diffuser l'information sur les conséquences professionnelles des formations qu'elles organisent.

het doctoraat in de rechten in respectievelijk het Frans of het Nederlands afgelegd hebben. Het staat aan de universiteiten om informatie te verstrekken over de opleidingen die zij organiseren.

01.03 Sophie Rohonyi (DéFI): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse qui n'en est pas vraiment une. En effet, vous me renvoyez à la réponse qui m'a été donnée à l'époque par M. le ministre de la Justice, qui me renvoyait effectivement vers vous, en estimant que c'était un problème communautaire. Je reviens vers vous aujourd'hui et que faites-vous? Vous me renvoyez à nouveau vers lui. On voit qu'il y a quand même un malaise par rapport à cette question.

Quant à considérer ce problème comme purement communautaire, je ne vous suis pas du tout sur le fond. Aujourd'hui, nous sommes confrontés à un double problème. Le premier est que l'on pénalise des étudiants bilingues; le deuxième est que nous nous pénalisons nous-mêmes en nous privant de magistrats, en ce compris dans des arrondissements judiciaires où l'on manque cruellement de magistrats. Je pense en particulier à l'arrondissement de Bruxelles où nous savons que c'est le cas. En effet, nous avons besoin de magistrats bilingues.

Sur la forme, par contre, il est vrai qu'il convient de modifier la loi sur l'emploi des langues en matière judiciaire; mais vous l'avez vous-même dit: tout ce qui concerne l'usage des langues dans notre pays peut être traité dans le cadre de vos réformes institutionnelles.

Monsieur le ministre, aujourd'hui, la langue du diplôme détermine le rôle linguistique dans lequel le détenteur de ce diplôme poursuivra sa carrière. Mais cela ne répond plus à la réalité. Cela ne répond plus aux besoins qui existent en termes de mobilité des magistrats.

En la matière, le gouvernement est responsable. Pourquoi? Parce que le ministre de la Justice entend intensifier la mobilité des magistrats, rationaliser les lieux de justice et, en même temps, on maintient un système qui sanctionne les magistrats les plus mobilisables, à savoir les magistrats bilingues. Il s'agit d'un non-sens qui doit impérativement être corrigé d'urgence, ne serait-ce que pour que de jeunes étudiants ne soient pas pénalisés, comme c'est le cas aujourd'hui.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Samengevoegde vragen van

- Barbara Pas aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De wetteksten inzake de bevoegdheidsverdeling, de financieringsregels en de instellingen" (55033149C)
- Barbara Pas aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De wetteksten inzake de bevoegdheidsverdeling, de financieringsregels en de instellingen" (55033150C)

02 Questions jointes de

- Barbara Pas à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "Les textes de loi sur la répartition des compétences, les règles

01.03 Sophie Rohonyi (DéFI): De minister van Justitie heeft me naar u doorverwezen, omdat hij ervan uitging dat het een communautaire kwestie betrof. Niet alleen worden tweetalige studenten hierdoor benadeeld, maar we benadelen ook onszelf doordat we ons magistraten ontzeggen, in het bijzonder in het arrondissement Brussel, waar er sowieso een groot tekort is omdat we daar tweetalige magistraten nodig hebben.

De wet op het taalgebruik in gerechtszaken moet gewijzigd worden. Het taalgebruik kan behandeld worden in het kader van uw institutionele hervormingen.

De taal waarin het diploma is opgesteld bepaalt thans de taalrol van de loopbaan: dat beantwoordt niet aan de nood aan een betere inzetbaarheid van magistraten. Waarom zou men dat verouderde systeem in stand houden dat de magistraten die het meest inzetbaar zijn, namelijk tweetalige magistraten, benadeelt?

de financement et les institutions" (55033149C)

- Barbara Pas à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "Les textes de loi sur la répartition des compétences, les règles de financement et les institutions" (55033150C)

02.01 Barbara Pas (VB): *Het regeerakkoord stelt dat de ministers van Institutionele Hervormingen "wetteksten [zullen] voorbereiden op het vlak van de bevoegdheidsverdeling, de financieringsregels en de instellingen etc., die na akkoord binnen de schoot van de regering aan de Raad van State ter advies kunnen worden voorgelegd." Daartoe, zo stelt het regeerakkoord verder, "zullen de twee ministers van de regering de nodige contacten leggen om samen bijkomende parlementaire steun te vinden om de benodigde meerderheden te bereiken."*

Hierover op 27 oktober 2021 ondervraagd door collega Loones, stelde minister Verlinden ter zake "dat alle voorbereidingen lopen" en dat het tijdspad ervan moet "worden besproken met de collega's in de regering, de heer Clarinval in het bijzonder, maar zeker ook de eerste minister. Wij zullen er bij de eerste minister op aandringen om een methode en een timing voor de politieke dialoog vast te leggen."

Na veel vertragsmanoeuvres werd daartoe en consultatieronde tussen de vicepremiers belegd, waarvan minister Verlinden in september 2022 verklaarde dat die inmiddels was afgerond. Tevens deelde zij mee dat de volgende stap erin bestaat "om met de premier en de voltallige regering af te spreken hoe we verder aan de slag kunnen met de resultaten van de consultatieronde."

In december verklaarde minister Verlinden eveneens dat na het verslag van het onlineplatform de politieke onderhandelingen hierover zouden worden voortgezet. Dat verslag zou er eerstdaags moeten zijn.

Er is intussen al veel tijd verlopen en de tijdspanne om hier nog werk van te maken is inmiddels erg kort.

Is het nog steeds de intentie van deze regering om uitvoering te geven aan deze passage uit het regeerakkoord?

Zo ja, zijn er binnen de schoot van de regering inmiddels reeds de nodige afspraken gemaakt over het verdere verloop hiervan en wat zijn die?

Over welke thema's worden wetsvoorstellen opgesteld? Wat staat er concreet op het menu ter zake?

Wat is het afgesproken tijdspad? Wanneer mogen we daar concrete resultaten van verwachten, richting Raad van State en richting parlement?

Zijn er tot op heden al politieke contacten geweest met de oppositie om tot de nodige meerderheden te komen?

02.02 Minister Annelies Verlinden: *Mevrouw Pas, u vraagt opnieuw naar de stand van zaken van de uitvoering van enkele passages in het regeerakkoord over institutionele hervormingen.*

Ik heb de commissie altijd op de hoogte gehouden van de vooruitgang van de verschillende werven van institutionele hervormingen en zal dat ook in de toekomst blijven doen.

Ten eerste wilt u vernemen of de regering nog de intentie heeft om uitvoering te geven aan de passages in het regeerakkoord over de voorbereiding van wetteksten op het gebied van de bevoegdheidsverdeling, de financieringsregeling en de instellingen, en voor wat

02.01 Barbara Pas (VB): *L'accord de gouvernement prévoit que le gouvernement prépare des textes législatifs sur la répartition des compétences, les règles de financement et les institutions, et trouve un soutien parlementaire complémentaire afin d'atteindre les majorités nécessaires. Où en est-on à cet égard?*

02.02 Annelies Verlinden, *ministre: J'ai toujours tenu cette commission au courant et je continuerai à le faire.*

Comme je l'ai déjà expliqué en commission du 23 novembre 2022, les cycles de consultation sont terminés. Le premier ministre et les ministres compétents examinent à présent la manière dont nous pouvons traiter les

gezondheidszorg betreft, een meer homogene bevoegdheidsverdeling. Zoals ik al heb toegelicht in de commissie van 23 november 2022, werden de consultatierondes afgerond die onder meer over die passages in het regeerakkoord met de verschillende vicepremiers van de meerderheid werden gehouden. In navolging daarvan bekijken we nu met de premier en de bevoegde ministers hoe we met de resultaten daarvan verder aan de slag kunnen gaan.

Ook vandaag wens ik in deze commissie te herhalen dat ik samen met mijn partij alles in het werk stel om de betreffende passages uit het regeerakkoord uit te voeren. Over een staats hervorming kan men echter niet alleen onderhandelen. Ik zal niet verhullen dat het politiek geen eenvoudige opdracht is, maar ik wens die wel uit te voeren, en dat uiteraard met de andere regeringsleden, in het bijzonder minister Clarinval en de premier, en bij uitbreiding de hele regering, want het is de regering die akkoorden zal moeten sluiten.

In dat verband volg ik trouwens met veel interesse de berichtgeving in de pers vandaag over de gebeurtenissen in Franstalig België. Ik baseer me nooit alleen op uitspraken in de pers, maar het is wel interessante informatie.

De voorbereidende werkzaamheden, in het bijzonder met betrekking tot de homogenisering van de gezondheidszorg, worden op dit moment voortgezet. Uiteraard houd ik daarbij nauw contact met minister Vandenbroucke. Vanzelfsprekend zal hierover te gepasten tijde ook met de partijen die niet tot de meerderheid behoren, van gedachten worden gewisseld.

02.03 Barbara Pas (VB): Ik heb een aantal concrete vragen gesteld naar de stand van zaken. Het is de taak van de oppositie om de regering achter de veren te zitten wat de goede passages van het regeerakkoord betreft, zeker als na veelvuldig aandringen blijkt dat daar bijzonder weinig vordering in zit.

U antwoordt eigenlijk hetzelfde als wat ik in september en november van u heb mogen horen, mevrouw de minister. Alles wordt voortgezet en er zal te gepasten tijde wel in deze commissie worden gecommuniceerd. Dat is natuurlijk een zeer mager antwoord, als u zelf de voorbereiding van de nieuwe staatsstructuur als eerste werf beschrijft in uw beleidsbrief.

Ik hanteer dezelfde voorzichtigheid als u voor persberichten, maar ik alleen maar vaststellen dat het jammer is dat mijnheer Laaouej zich vandaag niet bij mijn vragen heeft aangesloten, ondanks het feit dat de PS-partijvoorzitter op nieuwjaarsrecepties verkondigt dat ze niet aan staats hervormingen doen. De onderhandelingen voor een volgende staats hervorming lijken overal aan de gang, behalve in dit Parlement en in deze regering.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Samengevoegde vragen van

- **Barbara Pas aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot de online burgerbevraging" (55033151C)**
- **Barbara Pas aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en**

résultats de ces cycles de consultation.

Aujourd'hui, je tiens également à répéter qu'en concertation avec mon parti, je mets tout en œuvre pour appliquer ces dispositions de l'accord de gouvernement. Bien entendu, il ne s'agit pas d'une sinécure. Aujourd'hui, la presse francophone belge s'est d'ailleurs fait l'écho d'événements intéressants.

Les travaux préparatoires, en particulier pour l'homogénéisation des soins de santé, sont actuellement poursuivis. Il sera communiqué en temps utile à ce sujet.

02.03 Barbara Pas (VB): L'opposition se doit de tenir le gouvernement à l'œil, surtout s'il apparaît que très peu de progrès sont réalisés. Une fois de plus, la ministre répond la même chose qu'en septembre et novembre. Cette réponse est bien maigre pour une ministre qui décrit cette tâche comme son "premier chantier" dans sa note de politique générale. Les négociations pour une prochaine réforme de l'État semblent se dérouler partout, sauf au sein de ce Parlement et de ce gouvernement.

Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot de online burgerbevraging" (55033152C)

- Sander Loones aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken van de verwerking van de resultaten van de burgerbevraging" (55033373C)

- Sander Loones aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken van de verwerking van de resultaten van de burgerbevraging" (55033374C)

03 Questions jointes de

- Barbara Pas à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "L'état de la situation en ce qui concerne la consultation citoyenne en ligne" (55033151C)

- Barbara Pas à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "L'état de la situation en ce qui concerne la consultation citoyenne en ligne" (55033152C)

- Sander Loones à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "L'état d'avancement du traitement des résultats de la consultation citoyenne" (55033373C)

- Sander Loones à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "L'état d'avancement du traitement des résultats de la consultation citoyenne" (55033374C)

03.01 **Barbara Pas** (VB): *Op 5 juni van vorig jaar werd de online burgerbevraging afgesloten. De jongste maanden is het daarrond erg stil geweest.*

De volgende fase bestond in een semantische analyse van de - weliswaar erg povere - resultaten van deze bevraging. Die werd toevertrouwd aan BVBA Belighted en diende beëindigd te zijn op 25 oktober en moest uitmonden in drie aan te leveren gegevensbestanden: 1. Een samenvatting van de bijdragen; 2. Geannoteerde datalabels en datavisualisatietools; 3. Alle documentatie over methodologie en de verwerkingsalgoritmes. Uit de uiteenzettingen van december heb ik begrepen dat dit tijdig werd afgeleverd.

Hierna zouden de professoren van het consortium op basis daarvan een verslag opstellen waarin de aanbevelingen en bijdragen van de burgers worden gepresenteerd. Dat verslag zou in januari beschikbaar worden gesteld.

1. Wat de semantische analyse betreft: waar en wanneer worden die gegevens beschikbaar gesteld? Wordt hierover aan het parlement gerapporteerd?

2. Hoe zit het met de presentatie van de professoren? Waar en wanneer wordt hun verslag beschikbaar gesteld?

3. Wat is finaal de totale kostprijs van heel deze operatie?

4. Krijgt deze burgerbevraging in hoofde van de regering nog een verdere finaliteit?

03.02 **David Clarinval**, ministre: M. Loones a-t-il retiré sa question jointe?

La **présidente**: Il ne peut pas la retirer, vu qu'elle est jointe.

03.03 **David Clarinval**, ministre: Je vais donc répondre aux deux.

Mevrouw Pas, de semantische analyse en de *deliverables* waarnaar u verwijst, zullen terug te vinden zijn in de bijlage van het eindverslag, zoals de auteurs van het eindverslag voorzien hebben.

Wat het verslag van de bevraging betreft, heeft de FOD BOSA, die

03.01 **Barbara Pas** (VB): *La clôture de la consultation citoyenne le 5 juin 2022 devait être suivie d'une analyse sémantique et, enfin, de la rédaction d'un rapport par des experts académiques du consortium.*

Où en est-on? Quel est le coût de toute cette opération? Quelles suites le gouvernement entend-il donner à cette consultation citoyenne?

03.03 **David Clarinval**, ministre: *L'analyse sémantique et les résultats seront joints en annexe du rapport final. Le SPF BOSA a reçu le rapport provisoire le 20 janvier. Le rapport définitif doit, selon le cahier des charges de*

verantwoordelijk is voor deze opdracht, op 20 januari een versie van het voorlopige verslag ontvangen. In het bijzonder bestek werd erin voorzien dat het definitieve eindverslag klaar moet zijn drie weken na aflevering van het voorlopige verslag, op basis van de vragen en vastleggingen van de aanbestedende overheid. Het definitieve verslag wordt dus half februari verwacht.

De regering zal het verslag van die bevraging natuurlijk integraal bezorgen aan het Parlement. Het komt de commissie toe om zelf haar werkzaamheden te bepalen en de auteurs van het verslag al dan niet uit te nodigen om het te presenteren in het Parlement. Zoals eerder al vermeld, zal dit verslag binnenkort openbaar worden gemaakt. Het zal met name weldra beschikbaar zijn op de website van het platform.

Mevrouw Pas en mijnheer Loones, u bevrage mij ook over het doel van die bevraging. Het doel ervan bestond erin om iedereen die dat wilde de kans te geven om bij te dragen aan de denkoefening over een toekomstige staatshervorming. Op die manier zal het verslag dat de bijdragen van de burgers consolideert, het debat kunnen voeden, de denkoefeningen kunnen verdiepen en een basis kunnen vormen voor de dialoog tussen de politieke vertegenwoordigers.

Mevrouw Pas, ik wil eraan herinneren dat de gemengde commissie of de burgerpanels een initiatief zijn van de Kamer. Het verslag van deze bevraging kan dienstdoen als inspiratie voor de Kamer om de thema's te bepalen die met name aan bod zullen komen in de commissie of panels. De onlinebevraging en de mogelijk gemengde commissies of burgerpanels zijn complementaire processen. Het zou interessant zijn dat het debat of de denkoefening voortgezet kan worden in deze commissies of panels. Dat zou een echte echokamer kunnen zijn voor het onlineplatform.

Voor de kosten voor deze bevraging verwijs ik naar de bedragen die werden meegedeeld tijdens de vorige commissies. Zij zijn nog steeds actueel. De cijfers zijn nog dezelfde.

03.04 Barbara Pas (VB): Mevrouw de voorzitter, ons geduld wordt danig op de proef gesteld. Begin juni vorig jaar werd de burgerbevraging afgerond. Toen werd ons het verslag beloofd tegen eind januari. Het gaat dus om een voorlopig verslag en we moeten tot half februari wachten op de definitieve versie.

Ik heb begrepen dat de regering geen verdere finaliteit heeft met dit verslag, behalve dat het ter inspiratie mag dienen voor een volgende staatshervorming, niet alleen voor de Kamer, maar blijkbaar ook voor de regering. Gezien het antwoord op mijn vorige vraag en de vaststelling dat daar weinig vooruitgang in zit, denk ik dat het fiasco van de burgerbevraging bij die inspiratie zal blijven.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Samengevoegde vragen van

- **Barbara Pas aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot de herziening van de Grondwet" (55033153C)**
- **Barbara Pas aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot de herziening van de**

l'adjudication, suivre trois semaines plus tard. Le Parlement recevra le rapport dans son intégralité. Il sera prochainement disponible sur le site web de la plateforme.

L'objectif de la consultation était de faire participer toute personne qui le souhaitait à la réflexion sur une future réforme de l'État. Le rapport alimentera le débat et servira de base au dialogue entre les représentants politiques. Le rapport peut également servir d'inspiration lors des discussions au sein des panels de citoyens ou des commissions mixtes de la Chambre.

J'ai déjà fourni des précisions concernant les coûts lors de précédentes réunions. Rien n'a changé à cet égard.

03.04 Barbara Pas (VB): Notre patience est vraiment mise à l'épreuve. En outre, le gouvernement n'a pas l'intention de faire grand-chose du rapport, qui servira simplement de source d'inspiration pour une prochaine réforme de l'État.

Grondwet" (55033154C)**04 Questions jointes de**

- Barbara Pas à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "L'état de la situation en ce qui concerne la révision de la Constitution" (55033153C)

- Barbara Pas à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "L'état de la situation en ce qui concerne la révision de la Constitution" (55033154C)

04.01 Barbara Pas (VB): Mevrouw de voorzitter, ik verwijs naar mijn schriftelijk ingediende vraag.

Het regeerakkoord stelt onder meer het volgende: "De regering geeft de twee ministers die belast zijn met institutionele hervormingen eveneens de opdracht om een voorlopige lijst grondwetsartikelen op te stellen ter herziening. De lijst zal het voorwerp uitmaken van een mededeling in Senaat en Kamer bij de aanvang van de regeerperiode. Deze lijst omvat minstens het artikel 195. Als conclusie van het democratisch debat zal de lijst worden vervolledigd met de noodzakelijke artikelen om de richtsnoeren te vertalen, in het bijzonder inzake democratische vernieuwing en de bevoegdheidsverdeling."

Op 30 april 2021 besliste de ministerraad om reeds 5 artikelen ter zake te selecteren in een voorlopige lijst. In commissiezitting van 1 december 2021 verklaarde minister Verlinden vervolgens dat de regering voor een eventuele aanvulling van die lijst de resultaten van het onlineplatform zou afwachten. We vinden deze intentie ook terug in de meest recente beleidsnota van de ministers bevoegd voor Institutionele Hervormingen over het jaar 2023.

De onlineburgerbevraging is inmiddels achter de rug en de resultaten ervan zouden de regering intussen bekend moeten zijn of eerstdaags bereiken.

Neemt de regering of de ministers bevoegd voor Institutionele Hervormingen nu opnieuw een initiatief om deze lijst van 5 artikelen verder aan te vullen? Wat is de planning ter zake en hoe zien de ministers dit in tijdsperspectief?

04.02 Minister Annelies Verlinden: Mevrouw Pas, het is de bedoeling om eerst te bekijken of die lijst van vijf al tot herziening verklaarde grondwetsartikelen dient te worden aangevuld. Het lijkt logisch dat die aanvulling een beslissing moet zijn die wordt genomen door de voltallige regering, aangezien die herzieningsverklaring een bevoegdheid is van de Koning met instemming van de regering.

Het ontwerp van verklaring tot herziening van de Grondwet dat door de Koning op het einde van de legislatuur in de Kamer en de Senaat ter stemming zal worden voorgelegd en dat zal worden gepubliceerd als een eigen verklaring van de Koning, zal in elk geval op zijn minst vijf artikelen uit de voorlopige tekst bevatten, desgevallend aangevuld met andere artikelen. U weet – daar hebben wij eerder ook al over van gedachten gewisseld – dat artikel 195 daarin natuurlijk een belangrijke hefboom is. Het staat Parlementsleden overigens vrij om zelf voorstellen dienaangaande in te dienen.

04.01 Barbara Pas (VB):

L'accord de gouvernement stipule que les deux ministres des Réformes institutionnelles établiront une liste provisoire des articles de la Constitution qui devront être déclarés ouverts à révision. Cette liste comprendra à tout le moins l'article 195. Le 30 avril 2021, le Conseil des ministres a déjà rendu sa décision concernant la sélection de cinq articles devant figurer sur cette liste provisoire. Selon la ministre, cette liste serait éventuellement complétée ultérieurement sur la base des résultats de la consultation citoyenne en ligne. Cette consultation citoyenne est à présent terminée et les résultats devraient également avoir été transmis au gouvernement.

Les ministres des Réformes institutionnelles prendront-ils une initiative visant à compléter la liste provisoire? Quel est le calendrier en la matière?

04.02 Annelies Verlinden,

ministre: Un éventuel ajout à la liste provisoire nécessite une décision de l'ensemble du gouvernement, étant donné qu'une déclaration de révision de la Constitution relève de la compétence du Roi et doit emporter l'accord du gouvernement. Le projet de déclaration de révision de la Constitution que le Roi soumettra au vote de la Chambre et du Sénat à la fin de la législature contiendra de toute façon les 5 articles de la liste provisoire, éventuellement complétés par d'autres articles. L'article 195 constitue évidemment un levier important.

Les membres sont d'ailleurs libres de déposer eux-mêmes des propositions en la matière.

04.03 Barbara Pas (VB): Mevrouw de minister, u kaatst, bijna naar gewoonte, de bal terug naar het Parlement. U zegt terecht dat het een beslissing van de voltallige regering is om de lengte te bepalen van het lijstje met grondwetsartikelen die voor herziening vatbaar verklaard worden tegen het einde van de legislatuur.

Ik ga er nog steeds vanuit, zolang Vivaldi in het zadel zit, dat de regering één en ondeelbaar is en dat u daarover toch enige verduidelijking kunt geven, net als een timing. U hebt immers al het voorlopige verslag van het dialoogplatform.

Bij een vorige gedachtewisseling kreeg ik als antwoord dat de lijst vervolledigd zou worden wanneer het dialoogplatform zijn werkzaamheden had afgerond. Ik vraag mij dus af waarop de regering nog wacht om ze aan te vullen. Het is geen verplichting om te wachten tot het einde van de legislatuur.

Als het verslag waaruit u zo veel inspiratie denkt te halen dan toch al voorhanden is, stel ik voor om daar werk van te maken, zodat wij weten welke richting het uitgaat en wat er in de volgende legislatuur ten goede zou kunnen veranderen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Samengevoegde vragen van

- Barbara Pas aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot het asymmetrische federale beleid" (55033155C)

- Barbara Pas aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot het asymmetrische federale beleid" (55033156C)

05 Questions jointes de

- Barbara Pas à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "L'état de la situation en ce qui concerne la politique fédérale asymétrique" (55033155C)

- Barbara Pas à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "L'état de la situation en ce qui concerne la politique fédérale asymétrique" (55033156C)

05.01 Barbara Pas (VB): *In het regeerakkoord staat het volgende: "Om tegemoet te komen aan de specifieke noden en dynamieken in de verschillende gebieden van het land kan de federale overheid gebruik maken van de mogelijkheid om haar bevoegdheden op asymmetrische wijze uit te oefenen naar gelang het betrokken gewest, betrokken gemeenschap of subregio waarop het betrekking heeft."*

In januari 2021 - twee jaar geleden dus - stuurden jullie daarvoor een brief naar al jullie collega's-vakministers met verzoek jullie mee te delen wat zij ter zake op het oog hadden. Bedoeling was dit voor het zomerreces 2021 op de ministerraad te brengen, aldus een mededeling van de eerste minister. Bij gebrek aan respons stuurden jullie op 14 oktober 2021 per mail een herinnering aan de

05.01 Barbara Pas (VB): *L'accord de gouvernement mentionne la possibilité qu'a le gouvernement fédéral d'exercer ses compétences de manière asymétrique en fonction des besoins et des dynamiques spécifiques des différentes régions du pays. Il y a deux ans, tous les ministres compétents ont été priés de communiquer leurs projets en la matière.*

Quel est l'état d'avancement de ce

vakministers, met verzoek tegen 15 november 2021 een overzicht te geven van de ter zake reeds gerealiseerde punten en om potentiële punten te signaleren waar dit nog mogelijk is.

Ik heb daar inmiddels zelf ook een reeks schriftelijke vragen over gesteld aan de diverse ministers en staatssecretarissen. Sommigen onder hen, waaronder de ministers Van Peteghem en Dedonder en staatssecretaris Michel, verwezen mij in hun antwoord door naar de ministers van Institutionele Hervormingen om hierover een stand van zaken te krijgen.

Wat is de stand van zaken in dit dossier?

Werd het verslag waarover de eerste minister het op 27 januari 2021 had reeds opgemaakt? Zo ja, kunnen we dat krijgen?

Zo nee, is het nog de bedoeling dit op te stellen en op de ministerraad te brengen en wanneer gebeurt dat dan?

Wat wordt de ministerraad overigens verondersteld met dit verslag te doen?

Op welke vlakken werd reeds asymmetrisch beleid in de steigers gezet en uitgevoerd door de huidige regeringsploeg? Kan daar een concreet overzicht van gegeven worden?

05.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw Pas, ik zie mezelf genooddaakt, zonder dat dit een zwakgebod is, te herhalen dat asymmetrisch beleid noodzakelijk uitgaat van en de tussenkomst vereist van de bevoegde vakminister, in het bijzonder van de ministers bevoegd voor arbeidsmarktbeleid en gezondheidszorg. Het spreekt wel voor zich dat wij als ministers van Institutionele Hervormingen dit proces nauw opvolgen en waar nodig en gevraagd mee zullen faciliteren, wat we ook doen.

Wat vervolgens uw vraag betreft of het asymmetrisch beleid op de ministerraad wordt besproken, dan wel of enig verslag hiervan door de ministerraad zal worden opgesteld en goedgekeurd, dat is opnieuw een repetitieve vraag. Ik moet dus weer verwijzen naar mijn eerdere antwoord in deze commissie.

Asymmetrisch beleid kan mijns inziens niet geïsoleerd worden bekeken, en is steeds gelinkt aan de inhoudelijke beleidsdomeinen. Gezondheidszorg en arbeidsmarktbeleid zijn de belangrijkste beleidsdomeinen die in aanmerking komen voor asymmetrisch beleid en dat zijn ook de thema's die uitdrukkelijk worden vermeld in het regeerakkoord. Het asymmetrisch beleid moet steeds in concreto vorm worden gegeven door maatregelen te nemen in een concreet beleidsdomein. Juist daarom komt het ook de bevoegde federale en deelstatelijke vakministers toe om hier concreet uitwerking aan te geven, voor zover mogelijk en nodig. Zo kan ik u alvast berichten dat er op het vlak van gezondheidszorg in dat verband initiatieven lopende zijn en ik in nauw contact sta met mijn partijgenoot minister Crevits. Zij heeft dienaangaande ook contacten met minister Vandenbroucke. Op het vlak van arbeidsmarktbeleid werden in de loop van de legislatuur al stappen gezet inzake asymmetrisch beleid, bijvoorbeeld in verband met een meer activerend ontslagrecht. Verdere stappen kunnen nog worden besproken en gezet.

Uw vragen omtrent de vertegenwoordiging van de deelstaten in federale bestuurs- en beheersorganen hangt ten slotte samen met de vraag inzake asymmetrisch beleid. Er wordt thans door de bevoegde

dossier? Le rapport auquel le premier ministre a fait référence précédemment a-t-il déjà été établi? Pouvons-nous le consulter? Dans quels domaines une politique asymétrique a-t-elle déjà été préparée et mise en œuvre?

05.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Une politique asymétrique doit émaner des ministres compétents, en particulier les ministres chargés de la politique du marché de l'emploi et des soins de santé. En tant que ministres des Réformes institutionnelles, nous suivons ce dossier de près et jouons un rôle de facilitateur lorsque la demande nous en est faite. Pour ce qui concerne les discussions et les rapports qui en sont faits en Conseil des ministres, je me réfère à ma réponse précédente au sein de cette commission.

Une politique asymétrique est toujours liée à des domaines politiques. Les soins de santé et la politique du marché de l'emploi constituent les principaux domaines qui entrent en ligne de compte dans le cadre d'une politique asymétrique. Une telle politique doit toujours être concrétisée par des mesures dans un domaine politique et c'est précisément pourquoi cela relève de la responsabilité des ministres fédéraux et régionaux compétents. Des initiatives sont en cours dans le domaine des soins de santé et j'entretiens des contacts étroits avec la ministre flamande Crevits,

functionele leden van de regering een voorbereidend onderzoek gevoerd omtrent de vraag in welke andere federale bestuurs- of beheersorganen vertegenwoordigers van de deelstaten kunnen worden opgenomen. Ik hoop u daarover later meer te kunnen berichten.

qui est elle-même en contact avec le ministre fédéral Vandenbroucke. S'agissant de la politique du marché de l'emploi, des initiatives ont déjà été prises en vue d'un droit du licenciement plus activateur.

La représentation des entités fédérées au sein des organes d'administration et de gestion est intrinsèquement liée à la question de la politique asymétrique. Le gouvernement fait examiner dans quels autres organes d'administration ou de gestion des représentants des entités fédérées peuvent être intégrés.

05.03 Barbara Pas (VB): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik begrijp dat u mij doorverwijst naar de bevoegde vakministers, die daarover op hun beurt allemaal al bevroegd zijn. Als ik daarvan een stand van zaken opmaak, dan hebben de vakministers bevoegd voor volksgezondheid en arbeidsmarktbeleid wel antwoorden gegeven en suggesties gedaan, maar hebben de excellenties de Moor, Gilkinet, Dermine, Van der Straeten, Khattabi, Lahbib en Lalieux allemaal in antwoord op de vragen laten weten dat zij geen enkele asymmetrie zien, dat zij niets aangewezen zien binnen hun bevoegdheidspakketten of zeggen ze dat zij u geen enkel voorstel hebben doorgestuurd.

U kunt het mij niet kwalijk nemen dat ik opnieuw bij u kom als ik van de ministers Van Peteghem en Dedonder en van staatssecretaris Michel als antwoord krijg dat zij u wel concrete zaken hebben bezorgd en dat wij het maar aan de regeringsleden bevoegd voor Institutionele Hervormingen moeten vragen. Ik heb dat bij dezen gedaan, maar wat die drie bevoegdheidsdomeinen betreft, heb ik vandaag van u geen enkele verdere toelichting gekregen. Ik zal nog een poging ondernemen om dat schriftelijk op te vragen, want ik vrees dat er anders ook op dit vlak bijzonder weinig zal bewegen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Samengevoegde vragen van

- **Barbara Pas aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot de thematische werkgroepen" (55033157C)**

- **Barbara Pas aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot de thematische werkgroepen" (55033158C)**

06 Questions jointes de

- **Barbara Pas à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "L'état de la situation en ce qui concerne les groupes de travail thématiques" (55033157C)**

- **Barbara Pas à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "L'état**

05.03 Barbara Pas (VB): La ministre me renvoie vers les ministres compétents. Les ministres compétents pour la santé publique et la politique du marché de l'emploi ont déjà fourni une réponse et ont également formulé des suggestions, mais les excellences de Moor, Gilkinet, Dermine, Van der Straeten, Khattabi, Lahbib et Lalieux ont toutes répondu qu'elles ne constataient aucune asymétrie et qu'elles n'avaient donc pas émis de propositions. Les ministres Van Peteghem et Dedonder ainsi que le secrétaire d'État Michel ont, eux, remis des propositions, mais ils me renvoient, en cas de questions éventuelles, aux ministres des Réformes institutionnelles. Or, la ministre Verlinden ne me donne pas de réponse.

de la situation en ce qui concerne les groupes de travail thématiques" (55033158C)

06.01 Barbara Pas (VB): Mevrouw de voorzitter, ik verwijs naar de schriftelijke versie van mijn mondelinge vraag.

In het kader van het zg. dialoogplatform werden ingevolge beslissingen van het Overlegcomité van resp. 2 februari en 23 maart 2022 zeven thematische werkgroepen opgericht. Zij bestonden uit personeelsleden van de administraties van de diverse entiteiten, eventueel aangevuld met vertegenwoordigers van de bevoegde vakministers. Zij kregen tot taak mee knelpunten, conflicten e.d.m. in de huidige bevoegdheidsverdeling te identificeren en er verbeteringen voor voor te stellen.

Op het Overlegcomité van 23 maart was beslist dat deze thematische werkgroepen tegen 31 mei 2022 daarover een rapport zouden opstellen. Daar zat evenwel nogal wat vertraging op. Inmiddels zouden al deze werkgroepen hun werkzaamheden wel moeten hebben afgerond.

Vervolgens was het de bedoeling om het Overlegcomité op de hoogte te brengen van de resultaten van deze werkgroepen en na te gaan welk gevolg daaraan zou kunnen worden gegeven.

*1. Zijn alle werkgroepwerkzaamheden intussen afgerond en wanneer?
2. Als parlement hebben wij hier nog geen kennis van gekregen. Kunnen ons deze rapporten en de verslagen van deze vergaderingen integraal worden bezorgd, aangezien zij kennelijk vooral bedoeld zijn voor verder politiek gebruik? Worden zij derhalve aan de parlementsleden kenbaar gemaakt, zoals in een parlementaire democratie zou horen te gebeuren?*

3. Waarom wordt dit op het Overlegcomité gebracht? Wat is de bedoeling daarvan? Wat wordt het Overlegcomité verondersteld daarmee te doen? En waarom gaat de regering hier zelf niet mee aan de slag?

4. Werd dit reeds op het Overlegcomité geagendeerd en zo neen, waarop wacht de federale regering om dat te doen? Zo ja, wanneer en welke concrete resultaten heeft dat tot op heden opgeleverd?

06.02 Minister David Clarinval: Mevrouw Pas, ik kan u bevestigen dat de administratieve taskforce, die de werkzaamheden organiseerde van de verschillende thematische werkgroepen die de administraties van de federale overheid en van de deelstaten samenbrachten, haar werkzaamheden heeft afgesloten op 9 december 2022. De taskforce heeft vastgesteld dat alle thematische werkgroepen hun werkzaamheden hebben afgerond. Alle documenten zullen gecommuniceerd worden tijdens het volgende Overlegcomité, dat op 15 maart bijeengeroepen wordt.

06.03 Barbara Pas (VB): Mijnheer de minister, waarom wordt dat op het Overlegcomité gebracht? Dat was een van de vragen die ik u heb gesteld. Wat is daarvan de bedoeling? Wat wordt het Overlegcomité verondersteld daarmee te doen? Waarom gaat de regering er niet zelf mee aan de slag? Dat zijn vragen die ik u heb gesteld, maar waarop ik vandaag geen antwoord heb gekregen.

Ik noteer dus dat het op de agenda staat van het Overlegcomité op 15 maart, maar ik vraag me af waar de federale regering op wacht om

06.01 Barbara Pas (VB): Dans le cadre de la plateforme de dialogue, sept groupes de travail thématiques ont été mis en place à la suite d'une décision du Comité de concertation, composés de membres du personnel des administrations des différentes entités, complétés par des représentants des ministres compétents. Ces groupes doivent identifier les goulets d'étranglement, les conflits et autres éléments similaires dans la répartition actuelle des compétences et proposer des améliorations. À l'heure actuelle, ces groupes de travail devraient avoir terminé leurs travaux.

Quand les travaux ont-ils pris fin? Le Parlement peut-il recevoir les rapports et les comptes rendus des réunions dans leur intégralité? Pourquoi les conclusions doivent-elles être soumises au Comité de concertation? Ce point a-t-il déjà figuré à l'ordre du jour de réunions du Comité de concertation? Quels sont les résultats concrets obtenus jusqu'à présent?

06.02 David Clarinval, ministre: La task force administrative qui a organisé le travail des groupes de travail thématiques a terminé sa mission le 9 décembre 2022. Tous les groupes de travail thématiques sont prêts et tous les documents seront soumis au prochain Comité de concertation qui se tiendra le 15 mars.

06.03 Barbara Pas (VB): Pourquoi seront-ils présentés au Comité de concertation? Pourquoi le gouvernement ne s'y attèle-t-il pas lui-même à compiler ces informations?

er iets mee te doen. Ik zal na 15 maart opnieuw naar een stand van zaken vragen om te horen welke concrete resultaten dat Overlegcomité heeft opgeleverd.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 **Samengevoegde vragen van**

- Barbara Pas aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot de communautarisering van de gezondheidszorg" (55033159C)

- Barbara Pas aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De stand van zaken met betrekking tot de communautarisering van de gezondheidszorg" (55033160C)

- Barbara Pas aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De vertegenwoordiging van de deelstaten in de federale bestuurs- en beheersorganen" (55033161C)

- Barbara Pas aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De vertegenwoordiging van de deelstaten in de federale bestuurs- en beheersorganen" (55033162C)

07 **Questions jointes de**

- Barbara Pas à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "L'état de la situation en ce qui concerne la communautarisation des soins de santé" (55033159C)

- Barbara Pas à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "L'état de la situation en ce qui concerne la communautarisation des soins de santé" (55033160C)

- Barbara Pas à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "La représentation des entités fédérées dans les organes fédéraux d'administration et de gestion" (55033161C)

- Barbara Pas à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "La représentation des entités fédérées dans les organes fédéraux d'administration et de gestion" (55033162C)

07.01 **Barbara Pas** (VB): Mevrouw de voorzitter, ik verwijs naar de tekst van mijn vraag zoals ingediend.

Het regeerakkoord stelt het volgende: "De regering wenst in ieder geval tijdens deze legislatuur wetteksten te integreren betreffende een meer homogene bevoegdheidsverdeling op het vlak van gezondheidszorg. De bedoeling is een zorg zo dicht mogelijk bij de patiënt (gefedereerde entiteiten) zonder dat aan de solidaire financiering wordt geraakt."

Als het de bedoeling is om dit nog deze regeerperiode te realiseren – zoals het regeerakkoord wel zeer expliciet stelt – dan begint de tijd daarvoor wel erg te dringen.

Welke stappen werden de voorbije maanden in dat verband gezet? Wat is de stand van zaken in dit dossier? Wanneer mogen we de teksten hiervan in het parlement verwachten?

In het regeerakkoord staat het volgende: "We onderzoeken in welke federale bestuurs- of beheersorganen er bijkomend vertegenwoordigers van de deelstaten kunnen worden opgenomen met het oog op een grotere synergie tussen de beleidsniveaus."

Op 4 maart 2021 antwoordde de eerste minister op mijn vragen dienaangaande (SV 36) dat de beide ministers van Institutionele Hervormingen "in januari in een brief aan alle leden van de regering

07.01 **Barbara Pas** (VB): *Dans l'accord de gouvernement, le gouvernement a indiqué qu'il entendait intégrer des textes de lois en vue d'une répartition plus homogène des compétences en matière de soins de santé, et ce "durant cette législature". Quel est l'état d'avancement de ce dossier? Cette question vaut également pour l'engagement pris dans l'accord de gouvernement d'analyser dans quels organes d'administration ou de gestion fédéraux des représentants supplémentaires des entités fédérées peuvent être intégrés en vue d'améliorer la synergie entre les niveaux de pouvoir. Dans sa réponse du 4 mars 2021 à une question de ma part, le premier ministre a indiqué qu'après les vacances parlementaires de 2021, les deux ministres des Réformes institutionnelles rédigeront un*

hebben gevraagd om na te gaan in welke federale bestuurs- of beheersorganen er bijkomend vertegenwoordigers van de deelstaten kunnen worden opgenomen met het oog op een grotere synergie tussen de beleidsniveaus. Zij hebben de regeringsleden uitgenodigd om de noodzakelijke initiatieven op het wetgevende of uitvoerende vlak voor te bereiden om vorm te geven aan de sterkere vertegenwoordiging van de deelstaten in de federale bestuurs- en beheersorganen. ... De ministers van Institutionele Hervormingen zullen hierover een verslag maken met daarin een stand van zaken overmaken aan de Ministerraad na het zomerreces 2021."

Ik heb daar inmiddels zelf ook een reeks schriftelijke vragen over gesteld aan de diverse ministers en staatssecretarissen. Enkele onder hen (Van Quickenborne en Van der Straeten) verwezen mij in hun antwoord door naar de ministers van Institutionele Hervormingen om hierover een stand van zaken te krijgen.

Intussen stelde mijn collega in het Vlaams Parlement Klaas Sloopmans aldaar ook aan de diverse Vlaamse ministers de vraag op welke vlakken zij vragende partij zijn voor een dergelijke bijkomende vertegenwoordiging en daar bleken wel een aantal wensen ter zake te zijn.

Wat is de stand van zaken in dit dossier?

Werd het verslag waarover de eerste minister het op 4 maart 2021 had reeds opgemaakt? Zo ja, kunnen we dat krijgen?

Zo nee, is het nog de bedoeling dit op te maken en op de ministerraad te brengen en wanneer gebeurt dat dan, of wordt deze intentie verlaten?

Wat wordt de ministerraad overigens verondersteld met dit verslag te doen?

In welke federale beheers- en bestuursorganen werden inmiddels tot op heden tijdens deze regeerperiode, al dan niet bijkomende, deelstaatvertegenwoordigers opgenomen? Kan daar een overzicht van gegeven worden?

07.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw Pas, ik heb daar eigenlijk op geantwoord, toen u daarnet uw vragen nrs. 55033149C en 55033150C hebt gesteld.

rapport destiné au Conseil des ministres contenant un état des lieux.

Ce rapport a-t-il déjà été établi? Le Parlement peut-il en disposer? Que fera le Conseil des ministres de ce rapport?

07.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Je renvoie à mes réponses aux questions n° 55033149C et 55033150C de Mme Pas.

07.03 **Barbara Pas** (VB): Ik veronderstel dat u dan ook op mijn vragen nrs. 55033161C en 55033162C over de federale bestuurs- en beheersorganen al hebt geantwoord?

U hebt dat daarnet allemaal samengevoegd in uw korte antwoord?

07.04 Minister **Annelies Verlinden**: Inderdaad. Het deel over de federale organen zat in het laatste stuk van mijn antwoord. Het deel over de gezondheidszorg kwam aan bod in het blok over de staatshervorming.

07.05 **Barbara Pas** (VB): Dan valt er helaas weinig nieuws te rapen.

07.05 **Barbara Pas** (VB): Dans ce cas, nous n'apprendrons malheu-

reusement pas grand-chose de nouveau.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 **Samengevoegde vragen van**

- Barbara Pas aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De aanpassing van de taalwetgeving in gerechtszaken" (55033357C)

- Barbara Pas aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De aanpassing van de taalwetgeving in gerechtszaken" (55033358C)

08 **Questions jointes de**

- Barbara Pas à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "L'adaptation de la législation linguistique en matière judiciaire" (55033357C)

- Barbara Pas à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "L'adaptation de la législation linguistique en matière judiciaire" (55033358C)

08.01 **Barbara Pas** (VB): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de minister, begin januari hebben wij mevrouw Van Wymersch, de procureur des Konings, gehoord. Namens het parket van Halle-Vilvoorde deed zij voor de zoveelste keer haar beklag over de risico's voor de verkeersveiligheid die voortkomen uit de talrijke aanvragen tot taalwijziging van het parket. Uit cijfers die mijn goede collega Marijke Dillen heeft opgevraagd, blijkt dat het aantal aanvragen tot taalwijziging exponentieel is toegenomen. De jongste vijf jaar is dat aantal in Halle verdubbeld en in Vilvoorde zelfs meer dan verachtvoudigd. Het is in dat opzicht wel logisch dat de procureur des Konings pleit voor een aanpassing van artikel 23 van de taalwetgeving in gerechtszaken.

Mijn collega Bury heeft daarover al meermaals de minister van Justitie ondervraagd. Toen zij hem daarover recent interpeleerde, verklaarde de minister van Justitie dat hij daarover een analyse en voorstellen heeft gedeeld met u beiden als ministers bevoegd voor Institutionele Hervormingen. Hij stelde in zijn antwoord ook letterlijk voor om u beiden daarover te ondervragen, wat ik vandaag meteen ook doe.

Mevrouw de minister, mijnheer de minister, wat houdt de analyse in die minister Van Quickenborne u heeft bezorgd? Welke concrete voorstellen heeft hij met jullie gedeeld?

Een logische vraag is wat u met die analyse en voorstellen zult doen. Zult u initiatieven nemen om de taalwetgeving te wijzigen, zodanig dat de bijstand van een tolk volstaat om de rechten van verdediging te waarborgen voor personen die de taal van de rechtspleging niet voldoende machtig zijn?

08.02 **Minister David Clarinval:** Mevrouw Pas, de minister van Justitie is bevoegd om hervormingen van de wetgeving voor te stellen, of het nu gaat om het Gerechtelijk Wetboek of om de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken.

Ik heb een brief van hem ontvangen met een analyse van de kwestie van de toepassing van de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken in Halle-Vilvoorde. Ik wil hier niet ingaan op de inhoud

08.01 **Barbara Pas** (VB): Au nom du parquet de Hal-Vilvorde, la procureure du Roi Van Wymersch s'est, pour la énième fois, plainte des risques existants pour la sécurité routière à la suite des nombreuses demandes de changement de langue du parquet. Ces demandes de changement de langue ont augmenté de manière exponentielle. La procureure du Roi plaide dès lors pour une adaptation de l'article 23 de la législation linguistique en matière judiciaire.

En quoi consiste l'analyse que le ministre Van Quickenborne a remise aux ministres? Quelles propositions concrètes a-t-il formulées et qu'en feront les ministres?

08.02 **David Clarinval, ministre:** Le ministre de la Justice est compétent pour proposer des réformes de la législation. Il m'a adressé une lettre contenant une analyse de l'application de la loi sur l'emploi des langues en matière judiciaire à Hal-Vilvorde.

van eventuele voorstellen omdat het gaat om politieke gesprekken tussen ministers over een mogelijke wijziging van de wetgeving. Wij bestuderen die kwestie, maar het zal u niet ontgaan zijn dat de huidige bepalingen het resultaat zijn van een communautair evenwicht dat werd gevonden met de staatshervorming van 2012 en waarvoor de grondwetgever van mening was dat zij beschermd moesten worden door artikel 157bis van de Grondwet.

Je ne peux pas m'exprimer ici sur la teneur des propositions car il s'agit de discussions politiques au sujet d'une éventuelle modification de la législation. Nous étudions la question, mais les dispositions actuelles sont le résultat d'équilibres communautaires trouvés dans le cadre de la réforme de l'État de 2012 et dont le législateur constitutionnel a estimé qu'ils devaient être protégés par l'article 157bis de la Constitution.

08.03 Barbara Pas (VB): Mijnheer de minister, het wordt hier met de dag hallucanter. Ik ondervraag de minister van Justitie, die bevoegd is om hervormingen voor te stellen, zoals u zegt. Hij antwoordt dat hij u voorstellen en analyses heeft bezorgd en dat ik u daarover dien te ondervragen en dan krijg ik van u het antwoord dat u niet zult ingaan op de inhoud.

Het kan wel dat dit deel uitmaakt van de communautaire evenwichten bij een vorige staatshervorming. Ik herinner mij die debatten nog levendig. Wij hebben toen ook gewaarschuwd voor de gevolgen daarvan. Drugs- en drankverslaafden die een taalwijziging vragen, verschijnen daardoor echter pas een jaar later in een Franstalige rechtbank en zijn dus een jaar langer een gevaar voor vele inwoners op de baan.

De mensen hebben er niets aan dat u zegt dat dit het resultaat is van gesprekken tussen ministers en van communautaire evenwichten. Dit is een prangend probleem dat een oplossing verdient. Dat is u beider bevoegdheid en ik vind het ongelooflijk dat u daarover nog niet eens openlijk durft te communiceren en te erkennen dat er een probleem is, maar zich verschuilt achter eerdere politieke akkoorden. Als wij daarop zullen moeten wachten om prangende problemen op te lossen, dan vrees ik dat in dit land niets meer mogelijk is.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

La réunion publique de commission est levée à 14 h 59.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 14.59 uur.

08.03 Barbara Pas (VB): Nous avons mis en garde contre les conséquences de tels équilibres communautaires lors de la précédente réforme de l'État. De ce fait, les toxicomanes et les alcooliques qui demandent un changement de langue ne voient leur dossier traité par les tribunaux francophones qu'un an plus tard et représentent donc un danger pendant une année supplémentaire. Il est hallucinant qu'on se retranche derrière des accords politiques antérieurs.